

СТАНОВИЩЕ

от доц. Руслан Любомиров Христов, доктор
за дисертационен труд за получаване на
образователна и научна степен „Доктор“

Тема на дисертационния труд: Развитие на специфични двигателни възможности при млади 11–13-годишни фигуристи

Автор на дисертационния труд: Татяна Димчева Йорданова

Научен Ръководител: проф. Даниела Дашева, ДН

Дисертационният труд на тема, „Развитие на специфични двигателни възможности при млади 11–13-годишни фигуристи“ е оформен в обем от 166 страници, съдържа 50 таблици, 43 фигури, библиографска справка от 179 източника, от които 152 на кирилица, 27 на латиница и две приложения съдържащи 5 таблици, 3 фигури и два съдийски протокола от ISU.

Изследваните проблеми в научният труд са много актуални. Дисертацията е структурирана в четири глави, ползвани информационни източници и две приложения.

Положителна оценка следва да се даде на първа глава от дисертационния труд „Постановка на проблема по данни от научно методичната литература“, където в обем от 60 ст., последователно и логически са проучени и разработени теоретичните основи на дисертацията. Направена е характеристика на основните тенденции в развитието на състезателните програми по фигурно пързаляне и скоковете, като тип двигателна дейност. Разгледана е същността при техниката на скоковете и възрастовата характеристика на двигателните качества на фигуристите. Представена е и спортната тренировка като системата за подготовка на състезателите по фигурно пързаляне. Първа глава на дисертацията завършва с работна хипотеза, която е правилно определена.

Положителна оценка заслужава и втора глава на дисертацията „Цел, задачи и методика на изследването“. В обем от 11 стр., целта, задачите, предмета и обекта на изследването, са точно дефинирани. Изследвани са 38 български състезателки по фигурно пързаляне от различни СК, на възраст от 11 до 13 години. Приложена е ефективна методика от теоретичен анализ на литературни източници по поставената проблематика, педагогическо наблюдение и тестиране (включващо антропометрични и апаратурни измервания) и педагогически експеримент. Експерименталното изследване е проведено в рамките на три месеца (юни-август 2017г.). Изследвани са две групи по 19 състезатели, експериментална от КК „Денкова“ и контролна от състезатели на други клубове. Направена е оценка на голям брой основни и специфични физически и технически показатели. Получените резултати са

обработени чрез методи като: вариационен, сравнителен, корелационен, факторен анализ и статистическия програмен пакет на IBM SPSS STATISTICS v22, MS Office 2010.

Висока оценка заслужава и трета глава на дисертационния труд „Анализ на резултатите от проведеното изследване“. Безспорно най-важната и съществена част от труда, в рамките на обем от 57ст., чрез богато онагледяване (таблици и фигури) и съответния текстов анализ се сравняват получените резултати от тестовия контрол на експерименталната и контролната група. Доказва се ефективността на новия комплекс от упражнения за развиване на скоростно-силовите способности и устойчивостта на вестибуларния апарат през подготвителния период от годишния тренировъчен цикъл за подготовка на фигуристите. Установени са значими вътрешно групови зависимости за антропометричните и биомеханичните показатели за всички видове отскок. Разкрита е факторната структура на двигателните способности, антропометрични и равновесни характеристики.

Изводите и препоръките произтичат от проведеното изследване и са правилно дефинирани. Дисертационният труд има определени научни приноси. Като цяло е обогатена теорията и методиката на спортната подготовка по фигурно пързаляне, създават се предпоставки за разработване на нови моделни характеристики за елитни подрастващи фигуристки, съобразно ръста и височината на отскока. А предложената апаратура BTS G-sensor, ще подпомогне контрола и оценката на скоковете при подрастващите състезатели по фигурно пързаляне.

Във връзка с дисертационният труд, докторантката Йорданова е представила 3 публикации, като две от тях са в сп. „Спорт и Наука“, където е единствен автор и съавтор, в третата е съавтор, публикувана на чужд език в спортно педагогическо списание – Киев, Украйна. Авторефератът отразява съдържанието на дисертацията.

В заключение считам, че дисертационният труд на тема „Развитие на специфични двигателни възможности при млади 11–13-годишни фигуристи“ е актуална и полезна за развитието на фигурното пързаляне. Докторантката притежава задълбочени теоретични знания и практически умения за провеждане на научно-приложни изследвания.

Предлагам на Научното жури да присъди на Татяна Димчева Йорданова образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт.

София
12.02.2019 г.

Член на журито:
/доц. Р. Христов, доктор/

OPINION

by Assoc. Prof. Ruslan Lyubomirov Hristov, Ph.D.
on a dissertation work of obtaining educational
and scientific degree “Doctor”.

Thesis theme: “Development of specific motor skills
in young 11–13-years old figure skaters”

Author of the dissertation: Tatiana Dimcheva Yordanova
Scientific Supervisor: Prof. Daniela Dasheva, D.Sc

The dissertation thesis on “Development of specific motor abilities in young 11–13-years old figure skaters” is formed into a volume of 166 pages, contains 50 tables, 43 figures, bibliographical reference from 179 sources, of which 152 in Cyrillic, 27 in Latin and two appendixes containing 5 tables, 3 figures, and two ISU judges’ protocols.

The research problems in this scientific work are completely relevant. The dissertation is structured in four informational chapters, a bibliography and two appendixes.

A positive grade should be given to the first chapter of the dissertation work “Staging of the problem according to data from scientific and methodical literature”, where in a volume of 60 pages, sequentially and logically, the author builds the theoretical foundations of the dissertation. A characterization of the main trends in the development of figure skating competition programs and jumps, as a type of motor activity, has been developed. The essence of the jump techniques and the aging characteristics of the motor capabilities of the skaters have been as well considered. At the end of the chapter there is a training program presented as a competition preparation method of young figure skaters. Chapter One of the dissertation ends with a working hypothesis that is correctly defined.

A positive assessment could be fairly given to the second chapter as well, where the topic of “Objective, tasks and methodology of the study” has been reviewed. In a volume of 11 pages, the objective, tasks and the subject of the study have been precisely defined. A practical study of 38 Bulgarian figure skating competitors, from different sports clubs, between the ages of 11–13-years-old presents a significant contribution to the dissertation. The experimental study was conducted within three months (June-August 2017).

Two groups each of 19 competitors have been formed for this research. The first one being experimental, from the figure skating club “Denkova” and the second one being a control group, formed by skaters from other sports clubs. The results are processed via different methods, such as: descriptive,

comparative, correlational, factor analysis and the statistical program suite of IBM SPSS STATISTICS v22, MS Office 2010.

I would also assess with a high vote the third chapter of the dissertation “Analysis of the results of the research”. Undoubtedly the most important part of the entire study, in a volume of 57 pages, by implementing rich illustrations (tables and figures) and the relevant textual analysis, the author successfully compares the results from the experimental study of the two groups. The effectiveness of the new exercising program which aims to develop the speed and power capabilities as well as the endurance of the vestibular system, throughout the annual preparation cycle, is well proven. Significant intragroup relationships have been identified for anthropometric and biomechanical indicators for all types of jumps. The factor structure of motor skills, anthropometric and equilibrium characteristics is revealed.

The conclusions and recommendations that are derived from the research are properly defined. The dissertation work has certain scientific contributions. The theory and methodology of sports training in figure skating is enriched. Prerequisites for developing new model features for elite adolescent figure skaters, according to their height and height of the jump have been precisely defined. The proposed BTS G-sensor device will help control and evaluate jumping in adolescent skaters.

In connection to the dissertation, PhD student Yordanova has presented 3 publications, two of which are in Sport and Science Magazine, where she is the only author and co-author, and in the third she is a co-author published in a foreign language in the sport pedagogical magazine – Kiev, Ukraine. The summary of the thesis reflects the contents of the dissertation.

In conclusion, I consider that the dissertation on “Development of specific motor abilities in young 11–13 years old figure skaters” is up-to-date and useful for the development in figure skating. The PhD student has profound theoretical knowledge and practical knowledge skills for conducting research and applied research.

I propose to the Scientific Jury to award Tatiana Dimcheva Yordanova the educational and scientific degree “Doctor of Philosophy” in professional field 7.6. Sports.

Sofia
18.02.2019

Member of the jury:
/Assoc. Prof. R. Hristov, Ph.D./